

Вояж, або Клуб одиноких сердець
Христина Лукашук

Чи цінуємо ми те, що маємо? Не завжди, на жаль. Лише після того, як втратимо, починаємо задумуватися над цим. Книга львівської письменниці Христини Лукашук – це подорож у глибини жіночої душі. Історія про те, як легко зруйнувати те, що є, і як важливо вберегти себе. Це розповідь не тільки про духовний світ жінки. Це також роман про жіночу дружбу, де автор намагається відповісти на питання: існує вона чи це все ж таки міф?

Христина Лукашук

Вояж, або «Клуб одиноких сердець»

Кров стигне в жилах, коли потроху, малесенькими дозами, аби краще засвоїлось, до мене доходить те, чого дуже давно, на найглибшому підсвідомому рівні, побоювалась і ретельно остерігалась. Наївно думала, що коли про це не мізкувати, на світ божий не витягувати, то – якось собі буде, а то й – узагалі минеться. Та воно, попри всі мої марні зусилля, не те що доходить, а й навалюється зі всією силою, на яку здатне лише щось дуже страшне і непоправиме. Поступово до мене дотирає, що це все-таки розпочався незворотній процес і дороги назад нема.

Рівно за тиждень у мене перша персональна виставка живопису «Інший берег» в галереї «Коралі». Це найкраща виставкова площа у Львові. Двісті п'ятдесят метрів професійно облаштованих залів. Аби виставитись в їхніх стінах всередині червня, довелося займати чергу ще минулої осені. Але воно того варте. Роботи навіть не дуже високого художнього рівня в цій галереї виглядають значно краще, ніж насправді. Треба погодитись, що це не так вже й маловажно.

Трохи хвилююсь, бо малювати почала не так вже й давно – півтори року тому. І хоч це – моя найпотаємніша дитяча мрія, я не була впевнена у власному результаті. В дитинстві все було інакше. Або значно простіше, або значно складніше – однозначніше, тобто. Тебе або любили, або ні. Ти або була слухняною дитиною, або ж – останнім бешкетником. Двоякості було мало, бо на це бракувало часу. Люди колись не заморочували собі голову нюансністю та іншими, на перший погляд, безглуздими речима як от дослуханням до себе, до внутрішнього голосу, до криків душі.

Та мені повезло. Моя мати була трохи іншою ніж всі. Ні, ні. Загалом вона була такою як всі, бо навіть якби їй й хотілось бути іншою, то не вміла б бути нею, бо то не така то проста штука та іншість. Бути іншою – це або потрібно такою вродитись, або дуже довго і вперто вчитись. Так от, моя мати була такою як всі, але іноді, під впливом чогось, ні їй, ні мені тоді не відомого, робила дивовижні, непояснювальні з першого погляду, речі.

Могла ні з того ні з сього, посеред білого дня, притулити мене до себе, погладити по голівці. Та тільки-но я, відчувши цю найменшу зміну в маминому настою, хотіла пригорнутись, вона відривала мене від себе й казала йти бавитись надвір, до дітей. Чому так було, не знаю. Якись припливи ніжності находили на неї і, попри її волю, огортали з ніг до голови як ранковий туман. Рухи тоді її сповільнювались, лагіднішали і вона робилась така, наче щойно зі сну – тепла, дуже м'яка і завжди усміхнена. Ні, насправді, то була навіть не усмішка, а півусмішка. І тої півусмішки вистарчало, аби зрозуміти, що зараз мати обдарує абсолютно несподіваною та від того не менш щедрою порцією любові.

Могла, після повернення від кравчині, таємничо всміхаючись, принести мені невеличкий згорточок. І як правило той згорточок в моїх руках перетворювався то малесеньку суkenочку, яка кроєм і фасоном імітувала материну, то спідничку, про яку я давно мріяла, побачивши схожу на малюнках своїх книжечок.

Могла зліпити мені звірятко з тіста, коли готувала вареники. При тому неодмінно була присутня ота її півусмішка, яка й видавала чергову несподіванку.

Але те, що сталося одного разу, якраз перед Великоднем, перевершило всі мої сподівання. Час від часу, а особливо перед великими святами, до нашого селища приїздили міняйли. Великий віз, запряжений понурою конячкою яку здавалося життя на тому світі давно перестало цікавити. Та це не заважало її власнику завжди бути в доброму гуморі та вигадувати розмаїті приповідки-примовляночки від яких часами й вилиці дорослих жінок вкривалися червінню макових пелюсток, не кажучи вже про малих дітей.

Завжди було непереборно цікаво, зате не менш лячно, як приїздив цей особливий віз. Ще здаля, зачувши дрібноголосі дзвіночки, ми зі сусідськими дітьми гуртом висипали на дорогу, як горох з дірявого міха. Стаючи навшпиньки, намагались уздріти чим цього разу потішить міняйло-приповідник.

Дивовижним був той чоловік, що кожного разу з'являвся з нікуди. Дивний радше тим, що ніхто ніколи не знав звідки саме він появиться і коли саме. Для всіх було загадкою чи є в цього давно немолодого чоловіка, який, здавалося, вмів зупинити плин часу на якомусь десятку літ, дім, сім'я, діти. Що примусило сивочолого мужа займатись цією невдячною справою: їздити містечками й селами та вимінювати непотріб на... непотріб. А може був дивовижним ще й тим, що і для малого, і для старого однаково був обіцянкою щораз іншої таємниці чи хоч найменшого невеличкого чуда. Бо якимось дивом, попри речі першої необхідності, як от: туалетне біле мило, яке пахло лавандою і шубами зі справжнього

хутра, ситок від малого до великого, дерев'яних товчачиків, терок, віників, полумисків з фаянсу завжди мав щось незвичайне. Для всіх було несподіванкою, коли, вже на сам останок, витягав зі глибоченного дна пошарпаної шматяної торби дбайливо загорнутий пакуночок. Саме в цю мить і старому, і малому серце в очікуванні чуда сповільнювало своє биття. А раптом зараз хтось угледить кавальчик своєї мрії. Ніхто не знав що напевне хоче побачити, але в усіх було тверде переконання, що якимось шостим чуттям обов'язково впізнають річ, яка має належати винятково йому.

Справді, ще не було такого, аби хтось між собою сварився чи чубився за ту цяцьку з дна торби. Все вирішувалося банально й просто: у правдивого власника, вірніше у тієї людини яка от-от мала стати власником таємничо загоралися очі, примружувались повіки, повільно піднімались і випростувались вперед руки, натовп заворожено, наче за командою розступався і щасливий власник опинявся сам на сам з приготованим для нього подарунком долі (це якщо не вважати, що певну кількість кілограмів старого одягу все-одно потрібно було віддати).

Старий чоловік щасливо всміхався, брав до рук таємничу річ, гладив її зі всіх боків, наче заспокоював мале кошеня, в якого з тої миті з'являвся інший господар. Дивним було також те, що не менше задоволення від щасливого власника отримували й ті, хто ставали свідками здійснення чужої мрії. Десь глибоко в душі кожен вважав, що колись мандрівний чоловік витягне щось і для нього.

Цього разу міняйло також поліз на самісіньке дно торби, дістаючи завітний клуночок. Юрба завмерла, сповільнюючи дихання. Кільканадцять пар очей безвідривно стежили за вправними рухами немолодого чоловіка, наче той був циркачем і з порожнього циліндра мав витягти кроля за вуха. Як би там не було, але той порцеляновий сервіз для кави, який з'явився в руках міняйли справив ефект не менший. Повільно розгортав білі шматинки, виймаючи порцелянові, майже прозорі тарілки від кавового сервізу. В кількох жінок одразу запалилося чаруюче сяйво в очах.

Ніхто не знав що таке кава, бо в нашому селищі тоді пили лише чаї та цикорієвий напій, який моя бабця вперто називала кавою.

– Що то є?

– Мабуть, сервіз.

– Та яке. Що не бачиш яке воно малюське?

– То й що? Може то для дітей?

– Чому б ні? Я чула, що колись пани вмісно такий посуд для своїх дітей замовляли, аби з малечку прививати гарні вподобання, – втрутилась моя мати, можливо, з затаєною надією,

що таким чином позбудеться конкуренток. Бо хто захоче для дитини так тратитись? В селі інший менталітет.

– Та такого бути не може, – заперечила огрядна жінка, стискаючи в руках вузлик з чоловічої хусточки до носа (саме там, мабуть, тримала усі свої заощадження, бо завжди можна було доплатити готівкою, якщо раптом бракувало шмаття), – скажіть, добродію, що маю рацію, – з надією в голосі звернулася вона до подорожнього.

– Еге ж, – охоче визнав той, всміхаючись самими очима, – то є японська порцеляна для кави, – авторитетно прорік чоловік і у всіх відразу відпали усі сумніви, що саме так воно і є насправді.

– Що ж нього пити? – не стримався мужчина, який даремно намагався приступитися до воза і якого жінки кожен раз відперали ген на сам зад.

– А що? То одразу треба щось пити? Хай би так стояв – для краси, – відповіла йому молода жінка, вбрана в міську сукенку, від того видива закотивши очі.

– Та йди – таке марнотрацтво, – обурився чоловік. – та за ті гроші можна... можна... – похапцем додавав про себе якісь цифри, закинувши назад голову, – можна купити двадцять тарілок з жовтою квіткою, десять горнят з червоними цятками, білий полив'яний баняк і чугунну гусятницю в придачу.

Мандрівний чоловік, згоджуючись, кивав головою.

Ті суперечки ще довго б продовжувались, якби міняйло ще раз не поліз до торби. Юрби вмить замовкла. Що ще чекало на них, коли все вже стояло на видному місці, вилискуючи новісінькими боками до сонця?

Щось зовсім пласке і завинуте в обгортковий сірий папір. Розміром нагадувало стільницю, на якій мати різала хліб.

– Що там? Що там? – Чулося приглушене, бо мовчати в нікого вже не було сили.

– Ух, ти! – вигукнули всі в один голос.

На самому чубку піраміди з розмаїтих дивовиж з'явилося ще одне чудо – набір новісіньких різнокольорових кретох. Стільки кольорів разом ніхто в селі за все своє життя вкупі не бачив. Та що з того, що не бачив – навіть і не здогадувався, що їх так багато. Одного червоного там було сім відтінків.

– Що з ними робити? – розчаровано спитав чоловік, який перед тим вів мову про марнотрацтво, – також любитися? – не приховував сарказму.

– Чому б і ні? – відповіла жінка в міській сукенці, але вже не так впевнено. Радше для принципу.

– Хочу, – вирвалось в мене ледве чутно.

Те слово було призначено для матері, яка чітко тримала мене за руку, аби я не згубилась в багатоликій юрбі. Та обернулись на той тихий зойк геть усі, мимоволі розступившись.

Запала мовчанка. Мати про щось думала. Всі розуміли, що в цю мить вирішується моя доля. А що це має бути саме моя доля, то в цьому геть ніхто не сумнівався.

Я знала, що відбувається в голові моєї матері. Я ж бо бачила як світилися в неї очі як побачила тую японську порцеляну. Їй досі світяться.

– Загортайте, прошу пана. Берем.

Натовп від несподіванки зітхнув, наче чобіт від натуги репнув.

– Ти що, Катько, здуріла? – зацитькали односельчани на мою матір, яку звали Катрусю, і аж ніяк не Катькою.

– Що тобі чоловік скаже? – Вдавались до, здавалось, більш дієвих погроз.

– А що мені чоловік? Я свого розуму не маю, чи що? – сміливо відбивала напади мати.

Сміливою вона робилася лише тоді, коли дивним сяйвом засвічувалися очі. Коли... дуже чогось вже їй хотілося.

– А гроші? Гроші ти свої маєш? – в'ідливо питала жінка, що стояла праворуч від нас з матір'ю і зачаровано водила очима від одного учасника надзвичайної події до іншого.

– Еге ж, маю. На те у мене своя голова аби мати, – відрубала мати їй, а разом і всім, хто ще тільки думав вступити в полеміку чи взяти її на кпини.

Мандрівний чоловік продовжував всміхатися самими очима. Ніжно взяв до рук ті диво-кретки. Потримав якусь мить, начебто прощався і почав загортати в сірий, проте дуже тонкий папір, який при цьому урочисто хрумтів і створював настрій свята. Натовп цю захопливу процедуру спостерігав в цілковитій тиші, не зронивши і пари з уст.

Як тільки-но згорточок опинився в мене в руках, я розвернулася і зробила відчайдушну спробу втекти. А раптом хтось з них передумає: мати, або таємничий чоловік. Та саме голос цього чоловіка мене й спинив.

– Стій! Тут для тебе ще щось маю, – і поліз долонею у внутрішню кишеню маринарки, яка, здавалось, ніколи не бачила мила.

За мить вийняв якусь картку. Довго на неї дивився, наче роздумував чи добре чинить, але все ж одірвався і простягнув мені.

Я стояла уже далеченько, тож простягти руку не мала змоги. Жіночка в ситцевій хустині, що стояла найближче до воза вхопила картку і простягла її чоловікові, що стояв ближче до мене. Той чоловік протяг її жінці в міській сукенці, а та простягла мені. Кожен хотів власноруч долучитися до незвичайної події, аби понести зі собою хоч згадку про причетність до кольорового дива.

Це була листівка зі зображенням танцівниць, роботи самого Дега, виконана такими ж пастелями як і мої. Господи! Як гарно, подумала я тоді і благоговійно притулила до грудей цю неймовірну красу. Ні про цього всесвітньовідомого імпресіоніста, ні про багатьох інших я в той час звичайно нічого не знала, але вже тоді відчула – це те, до чого варто прагнути.

Прибігши до дому, миттєво забралась на піч і сховалася в найдальшій куточку від усього світу, від щастя і самої себе. Шпарка була такою маленькою, що я могла лише лежати. Мої кретки, які я дорогою встигла розгорнути, звільнивши їх від паперу, лежати коло мене і я, намацавши їх рукою, гладила, мов улюблене кошеня.

Деякі кольори з тої пачки в мене ще й досі є...

Так от, повертаючись до сьогоднішнього не можу позбутися почуття вдячності і неабиякого подивляння матері. Хто зна чи я би так зуміла. Я ж як ніхто знала як сильно вона любила посуд. Мені видається, що вона й досі часами згадує про той кавовий сервіз з японської порцеляни.

Попри патетичну назву, мої роботи з доволі простими сюжетами – оголені жінки в розмаїтих ракурсах і позах. Двадцять одна дівчина дивиться на тебе своїми глибокими очима з трохи відчуженим поглядом. Восновному маю свою доньку. Їй вісімнадцять. Оля вже дівонька нівроку – вища від мене на цілу голову. Тонке тендітне тіло. Ще по дівочому незграбне, але вже відчитуються звабливі фрагменти. Саме це й хочеться передати пензлем – дорослість з дитячим подихом.

Сиджу в майстерні на останньому поверсі сецесійного будинку на вулиці Академіка Павлова і терпну. Роблю спробу запросити на відкриття виставки, так званий вернісаж, своїх друзів та знайомих. Власник галереї мені нарадив. Казав, що тоді більша ймовірність, що хтось взагалі прийде крім, звичайно, фуршетників. Це особлива і незмінна

складова свята такого штибу. Фуршетниками стають за покликанням душі. І не має значення чи ти маєш вищу освіту чи ні, чи є в тебе дах над головою, фак в руках, сім'я, діти – це не основне. Любов до прекрасного, божественне товариство, дармове вино, цукерки і фрукти – ось що об'єднує людей, здавалось би з необ'єднувальними інтересами.

В моїх руках старенька «нокія» (не люблю сучасних апаратів – в них сам чорт голову зломить), яка дозовано: згідно алфавітного списку видає усіх моїх друзів та знайомих, занесених в електронну книжку телефону протягом останніх п'ятнадцяти років.

Аліна.

Ми знаємося більше п'ятнадцяти літ. Здається, ще нещодавно здибалися мало не кожного дня. І по справах, і приватно. Знаходили час, можливість, кілька гривень на каву, а то й на суші. Гарно було. Душевно. Аліна трішечки старша від мене. Завжди було цікаво її слухати. Поринала в якийсь інший невідомий мені світ. Тоді здавалось, що після розмови з нею, після її оповідей в мене є шанс. З'являлася надія, що зможу щось поправити, змінити.

Довгі гудки... чекаю. Ніхто не піднімає слухавки. Не знаю що й думати. Тримає телефон в кишені пальта, а сама на кухні гримить баняками? Чи забула його в торбі, а сама дивиться якесь «мило», поки чоловік не прийшов з роботи і не застав її за цим малоінтелектуальним заняттям? Чи може як всі решту не хоче піднімати слухавку, побачивши мое ім'я на моніторі.

Мабуть, доведеться пояснити, що ж все-таки відбувається. В першу чергу собі самій.

Після того як я вийшла заміж (вдруге), рівень моїх друзів, особливо подруг, різко знизився, змілів, немов низька вода в річці після кількарічної посухи. Спочатку я не хотіла в це вірити, не хотіла цього зауважувати, з цим миритися, але дедалі менше подруг відповідало на телефонні дзвінки і мені зрештою довелося визнати – їхня взяла.

З Аліною нас зближувала в основному особиста тематика. Вона жалілася на невизначеного чоловіка, я її уважно слухала і... з усім погоджувалась. Сама ж бо щойно розійшлася з нестерпним, егоїстичним, безсовісним представником чоловічої статі. На мій крок подруга не наважувалася (трое діток як не як), але й миритись було годі.

– Я втомила бути йому прислугою. Він що? Не розуміє, що я також людина? Що мені також хочеться піти з подругами на келишок вина, що я також хочу потрапити на прем'єру до Опері? – мов фокусник діставала з і самої глибини ображеної душі найболючіші запитання.

– Твоя правда. Крім того, що ходиш до праці, мусиш готувати їсти, прати, церувати шкарпетки, бавити дитину, краще виглядати від його співробітниці, вдвое молодшої від тебе, – вторувала я подрузі.

В своїх бідах ми виявились допасованими до себе, мов музичні інструменти, які своєю гармонією звучання досконало розкривають основну тему талановитої симфонії.

Після другого заміжжя я вже не так легко згоджувалася з судженнями Аліни щодо її ущербної половинки, та й чоловіків в цілому, бо вдома мала зовсім інший, прямопропотилежний приклад мужчини. Роман аж ніяк не нагадував того бездушного, лінивого, флегматичного потвора з яскраво вираженими рисами зародкового інфантилізму, якому ми з подругою, не приховуючи майже фізичної насолоди, завзято перемивали кісточки.

АааааСтефанія Мар'янівна.

Давня знайома. Стоїть по списку другою, бо спереду кілька літер «а», щоб завжди була під рукою.

Навіть не знаю, чи маю право назвати її подругою, бо попри вкрай теплі стосунки (ми навіть відпочивати їздили разом) в нас доволі велика різниця у віці – майже двадцять років. Так, звичайно коли це різниця між чоловіком і жінкою, то це вважається нормою (особливо коли жінка молодша від чоловіка, а не навпаки), але між жінками...

Гудки. Чекаю досить довго навіть для того аби добігти з кухні до передпокою, аби в повному безладі жіночої торби нарешті знайти свій телефон, аби докурити цигарку, попрощатися з другом, купити сир-масло...

Все одно мовчить.

Мабуть на діловій зустрічі.

Зі Стефанією Мар'янівною у нас дуже довірливі стосунки. Це все тому, що наше знайомство починалось з ділових стосунків. Перша справа нам вдалася легко і безболісно, друга також. Ми заробили трохи грошей і стали потрібною одна одній. Дуже швидко сформувався чіткий розподіл праці. Я знаходила замовників, готувала матеріал, а моя знайома все швидко і грамотно вирішувала. Безумовно за таку оперативну і професійну роботу нам віддячувались відповідними сумами. Приємно було не рахувати грошей, аби купити собі ту чи іншу річ. І все це відбувалося без особливих надривів та головних болів. Співпрацювати з цією жінкою була одна насолода.

– Поїхали до Риму. Є гарна подорож на два тижні, – іноді між замовленнями пропонувала мені Стефанія Мар'янівна.

– Чому б і ні? А встигнемо віддати документи замовникам? – перепитувалась я радше з ввічливості, аніж з цікавості. Наперед знала відповідь.

– Встигнемо, – спокійно, з делікатними, ледве вловимими нотками самовпевненості. – А ні, то хай зачекають. Ти ж знаєш, у них жодного іншого виходу.

– А якщо відмовляться від співпраці? – лоскотала я собі нерви.

– То й що? У нас повно роботи. А ті мудрагелики за кілька місяців повернуться, але це буде коштувати їм значно дорожче. Ти зрозуміла? – жінка дивилась мені просто в очі, наче хотіла впевнитись, що я не піддамся на вмовляння, а таки зроблю як вона каже.

– Так, звичайно, – запевняла я свою знайому, ствердно киваючи головою. – Аякже. Що тут не зрозумілого?

Слова жінки медом елейним лягали мені на душу, бо від тієї впевненості з якою вела справи моя подруга віяло спокоєм, затишним майбутнім, переконливим вибором і... банальним бажанням жити.

За короткий час, як тільки-но вдруge вийшла заміж, я поступово один за одним відмовилася від нових замовників. Поодинокі прогалини залишались зі старих справ і для нас обох зі Стефанією Мар'янівною було очевидним, що як тільки-но закриємо останнє питання, то більше нічого так міцно нас не зв'язуватиме.

Ось і воно.

Картини, а тим паче аматорські, Стефанію Мар'янівну не цікавили. Та й зрештою вона цього не приховувала. Більше десяти років спільних успішних проєктів цього не дозволяли. Відвертість і повага – це те, що нам залишилось в спадок від плідної співпраці.

Ото й усе.

Гірко.

Андрій-евакуатор.

Познайомилась з цим чоловіком за дивних обставин. Або й не дивних. Колишній хлопець обіцявся полагодити батьківську автівку, аби я могла собі їздити у справах, або дорожче продати. На той час мені давали за неї 900 доларів. Та колишній хлопець переконував, що якщо її як слід відрехтувати, то можна продати значно дорожче. І він особисто тим ремонтом може зайнятись. Звичайно не особисто, ремонтуватиме хороший майстер але під його пильним керівництвом. Казав, що то буде подарунок за найкращі хвилини життя, проведених поруч зі мною. Еге ж. Я в це безперечно не повірила (в те, що він залагодить той ремонт безкоштовно) і дала йому чотириста зелених – суму, якої б мало старчити на поточний ремонт. Радше для годиться, аніж з переконань, хвилю поламавшись, гроші взяв

і... пропав аж на рік.

Коли ж батьки напосіли на мене і я приїхала забирати свою автівку, то виявилось, що вона не тільки не відлагоджена, а розібрана на дрібні кавалки. Тож і їй довелось викликати евакуатора. Не залишати ж все колишньому?

По дорозі я так гірко плакала, не так за грошима і автом, як за тим, що той чоловік в черговий раз з мене насміявся і виставив до вітру. Водій виявився молодим хлопцем і аби хоч якось мене втішити запропонував купити розібрану машину.

– Дам вам, пані, чотириста доларів.

– Але ж самі тільки документи на автівку коштують більше, – від несподіванки перестала плакати. Йому таки вдалося мене заспокоїти. Вірніше ввести в ступор. Але ж плакати все ж перестала.

– Добре. Тоді шістсот. Це моя остання ціна. Знаєте скільки коло неї роботи? – намагався розжалобити мене молодий водій.

– Хай. – Я не уявляла як маю пояснити батькам вигляд машини. Ще більше не уявляла що маю робити з такою кількістю металу на їхньому ж подвір'ї.

Йому точно ані я, ані мої картини не потрібні.

Номер телефон не витираю, бо раптом згодиться чийсь машину відтранспортувати, чи перегнати в інше місце. Львів то таке місто де всюди добре мати знайомих. І серед евакуаторщиків також.

Минаю.

Аскольд-гінеколог.

Цього кликати не буду. Досить того, що їй так знає мене зі середини як ніхто інший. Хоч буває, що саме медики цікавляться мистецтвом на досить професійному рівні. Мені подруга розповідала. В неї батько скульптор, вона знає. Відкладу на потім...

І отак перегортую одне за другим ім'я в телефонній книзі і мало не плачу. З тих подруг, з якими достатньо коротала вільні хвилини нікого не залишилось. А решту – то так як з евакуаторщиком – не витирають мого прізвища, як і я їхнього, бо раптом згодиться.

З того часу, як покинула співпрацю зі Стефанією Мар'янівною, все рідше до мене хтось телефонує у справі. Все частіше помиляються номером. Навіть кавалери, які колись телефонували навіть серед ночі наче забули про мое існування. Єдиний хто з цього

тішився – мій чоловік.

Відклала телефон на журнальний столик. Я забрала його зі старої квартири і власноруч розмалювала моїми улюбленими квітками-рожечками. На ньому акуратно поскладані білі тюбики з олійними фарбами, розчинники, скляний фужер з десятком пензликів. Стільниковий апарат виглядає чужорідним тілом в цьому антуражі. Я б його давно викинула, але боюся.

Боюся, що одразу стану поза контекстом цього світу. Що про мене геть усі забудуть, викреслять з життя, з телефону. Що ж це виходить? Поки була самотньою, поки тільки мріяла, ілюзувала про ідеального чоловіка, то все було добре. Були подруги, друзі, була робота, гроші. Не було лише особистого щастя.

Нестримно захотілося кави. В своїй майстерні, яку облаштувала з однокімнатної квартирки, маю малесеньку кухоньку, мініатюрну лазничку, де душ висить над унітазом під самісінькою стелею, а замість коридорчика – велика геть стара тридверна шафа, через середні ступки якої й можна потрапити до єдиної кімнати. Стіни, меблі – все помалювала білим кольором. Щоб не було так скучно і стерильно як у лікарні – де-не-де розмістила диво-квіти та диво-птахи в народному стилі. А чому ні? Колись жінки що, були дурнішими? Ні. Думаю, вони добре знали, що робили, вбезпечуючи себе, свій дім і усю родину прадавніми оберегами. Тим паче, що для того аби намалювати ті квітки спеціальної освіти не вимагалось.

В прозорих слоїках з корковими затичками моя улюблена кава, гіркувата на смак. Ті бутлі мама таргала зі самого Парижу. Треба ж досі мати такі сентименти до баняків... Дві ложечки з чубком темно-коричневого, майже чорного порошку заливаю окропом. Неймовірно збудливий аромат негайно покращує мій настрій. На дні шухляди почата плитка чорного шоколаду.

Так, були тоді самотні вечори, були холодні ночі в порожньому німому ліжку, коли навіть місяць за вікном повертався до мене спиною, але не було так якось щемливо незатишно. Я заплуталась. Бо насправді саме тоді й була самотньою, але не почувалась так самотньо. Десь на самому денці втомленої душі жевріла надія... Тепер же, коли все розставлено по місцях, тієї надії більше нема. Зникла. Розтанула, мов цигарковий дим.

Кладу в рот кавальчик чорної чоколяди, слухаю як вона тане, розкриваючи один за одним всі до одної нотки чудового смаку, який доповнюю малесеньким ковтком контрастно кислої гарячої кави...

Смачно.

Моделюю свої зустрічі з колишніми колежанками. Цього ж мені ніхто не може заборонити?

Ірка.

Товчеться на двох роботах. Трое хлопців ходять до школи, чоловік зі своїм минулим і безліччю скелетів в шафі. Ірка вихудла на ніц, самі очі світяться як дві зірки, що от-от блимнуть востаннє і... згаснуть. Вони винаймають на краю міста куце житло, яке трішечки більше від моєї майстерні.

– Ірко, але ж ти вихудла! В тебе ж такі гарні цицьки були колись, – не втримуюсь кожен раз як її бачу.

– А ти б не схудла! Добре, що взагалі на ногах тримаюсь. Через день мушу баняк борщу зварити, вареників дві стільниці. Але то все хлопи... Їх тістом не задуриш. М'яса їм давай. А за що я їм того м'ясива накуплю, як тільки-но старшим куртки зимові покупляла. Добре хоч чоботи на секунді знайшла – все ж дешевше, а середній, який за старшими все доношує постійно плаче, щоб і йому хоч раз щось нового купили.

– Еге ж, – мимрю я щось незрозуміле, бо все нібито так, але...

– А ти як? Далі сама? Не журися, може то й на краще, зате ти добре виглядаєш, – впокоювала вона мене після доброго келішка вина.

– Чи я знаю? Вже й сама заплуталась в тому краще-некраще... В тебе хоч який-неякий, але чоловік все-таки є, а в мене навіть нема кому жарівку вкрутити, – до кінця все-таки не вірила її проблемам.

– Жарівку електрик може вкрутити, ти що, не в місті живеш? Жек тобі нащо?

– Сама не знаю. Та то я про жарівку так, до слова. Але іноді хочеться...

– Інтиму? – підказує.

– Може й інтиму. Але скоріше хочеться притулитись...

– Ти думаєш я можу притулитись? Як тільки притулюсь – вагітна. То я тепер навмисно подовше на кухні засиджуюсь – чекаю поки засне. Бо пеленки знову на мої плечі ляжуть.

– Твоя правда – нехотячи погоджуюсь я, але все одно тихцем мрію про свого ідеального чоловіка.

Так було колись.

Що б їй могла сказати при зустрічі сьогодні?

Що все маю і що чоловік їй жарівку вкрутить і притулить коли тільки-но схочу. Про що тоді розмовляти? Як у мене все гладко та гарно? Що пішла з ненависної роботи, де шеф доводив до сліз мало не щодня своїми причіпками, а я терпіла, бо боялася бути звільненою і опинитися на вулиці. Хто ж платитиме за комунальні? Хто подбає за мою дитину? Що займаюся тепер тим, про що мріяла в дитинстві – малюю. Що хочу запросити її на свою першу персональну виставку?

– Ірисько, приходь до мене на відкриття виставки.

– Коли? Якщо вихідними, то вже кажу – не можу. Нема з ким дітей лишити. Якщо в будний день, то мушу точно знати коли саме. Може нічне чергування випасти. Могла б і помінятися, але може ще колись треба буде бульбу копати, то вже ніхто не схоче.

Після такого монологу розумію, що шанси в мене дуже малі аби потрапити між вихідними, копанням бульби і нічними чергуваннями.

– У вівторок. Наступного тижня, – майже приречено.

– Вівторок... так, так... наступного тижня, це яке число. А, ні, все одно не можу. Середульшого веду на тренування – в них скоро змагання, то кожен день тепер треба водити на спорт. Так що вибачай. Але я все-одно за тебе рада. Тішуся, що згадала про мене. Телефонуй коли що.

– Ага. Гарзд. Я також тебе рада чути. Бувай.

Оце їй усе.

До Ірки не телефоную.

Вероніка.

З тією те саме. Тобто не зовсім те саме, а так, загалом. У Вероніки наче також все є: хороший чоловік, добра робота, квартира, достаток, а от дітей у них нема. Не знаю в чому причина – сама не каже а спитати не випадає. Бо навіщо питати як я їй так не знаю як допомогти.

Про всяк випадок телефоную. А раптом. Дітей нема, то може хоч часу більше.

– Привіт! Приходь на відкриття виставки.

– О рада чути! Ти що малювати почала? А так, так, пам'ятаю, ти в школі завжди стінгазету

готувала. Молодець! Але ти вже вибачай – на роботі завал – раніше десятої до дому не потрапляю. Але дякую, що подзвонила. Тримайся.

Не більше. У Вероніки також нема часу, а може й бажання.

Боюся якщо так далі піде, то відкриватиму виставку сама. В кращому випадку з фуршетниками.

Хоч знаю, що зі всіма рештами записаних в телефон іменами приблизно така ж ситуація, все ж вирішую пройти цей шлях відторгнення до кінця. Ця тортюра триває всього кілька хвилин за які встигаю переконатися, що розділити свою радість таки не маю з ким. Поза кількома членами родини, звичайно. Але хіба про них йдеться, коли тобі сорок років на носі.

Сиджу, втупившись в витієвату ліпнину над вікном сусіднього будинку. Погляд ковзає з гілки на квітку, а звідти на листок і за якийсь час ловлю себе на думці, наскільки майстерно виготовлено оздоблення старими майстрами. В черговий раз виникає думка: невже нинішні так не можуть чи може не хочуть. Чи тая ліпнина також нікому не потрібна як і моя персональна виставка, бо на неї ніхто не має часу.

Дивно, але людей на відкритті досить багато. Майже нікого не знаю, але всі усміхаються, вітають. Чемно дякую, всміхаюсь у відповідь. Нарешті, коли зі всіма привіталась, хочу добратись до вина. Марна трата сили. Ні вина, ні цукерків вже нема. Розчаровано дивлюсь на порожній стіл і встигаю зауважити як високий чоловік в обвислій маринарці з відтопиреними кишнями засовує туди жменю цукерок.

В якусь мить ловлю себе на тім, що хочеться підійти до цього чужого чоловіка, хочеться йому сказати про те, що не встигла покуштувати ні вина, ні шматочка чоколяди на свій власний імпрезі. Та спостерігати з яким поспіхом талує в кишені солодощі незнайомиць, цікаво. Розумію, що в нього також не знайдеться часу аби вислухати мої жалі.

– Привіт. Вітаю. Гарна виставка. Гарно в тебе виходить. Я би багато віддала, аби мати своє, оригінальне бачення світу.

Кінець ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию
(http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=22879611&lfrom=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.